

**אויספירליכער קורות חייו
און לעבנס ביאגראפיע**
פון אונזער חשובער באבע

האשה החשובה והצנועה
מרת אלטא פרומט ע"ה
אשת זקנינו דער ראש המשפחה אונזער חשובער זיידע
הרה"ח ר' משה ז"ל
סטראלאוויטש

כ"ז אדר א' שנת תרפ"ד לפ"ק
ה' כסלו שנת תש"פ לפ"ק

התנצלות

היות דער ספר איז
צאמגעשטעלט געווארן
אין גרויס איילעניש, בעטן
מיר אנטשולדיגונג פון
די חשובע ליינער פאר
די טעותים וואס זענען
מעגליך אריינגעפאלן,
ושגאות מי יבין.

יצא לאור על ידי:

מפתח הקונטרס

פארווארט 5

פרק א'

וואלה תולדותיה 9

ענף א' 11

ענף ב' 22

פרק ב'

ימי הרס עולם 31

לאגער דאקומענטן 36

פרק ג'

ויהי אחר המבול 41

פרק ד'

על אדמת קאנאדא 49

פרק ה'

אשה יראת ה' 55

עפילאג 78

ותשחק ליום אחרון 79

פארווארט

אין די פאלגענדע פרקים זענען פארשריבן די לעבנס-טעג פון אונזער טייערע באליבטע און אומפארגעסליכע באבע מרת אלטא פרומט סטראלאוויטש עליה השלום בת הרה"ח ר' יוסף פנחס (מויזקאפף) ז"ל. אשת חיל עטרת בעלה די לעבענס באגלייטערין פון די קרוין פון דער משפחה אונזער חשובער זיידער הרבני החסיד ר' משה סטראלאוויטש זכרונו לברכה.

אנגעהויבן פון איר פריעסטן יוגענד, אויפואקסענדיג אין איר טאטענ'ס הויז אין דער ווייטער שטעטעלע וואלאסק, עד זיבולא בתרייתא, ביז צו איר פטירה בשיבה טובה פארגאנגענעם מאנטאג נאכט ה' כסלו תש"פ לפ"ק - איז אלעס געווען איין שיינע לאנגע קייט געפלאכטן פון ערליכקייט מיט יראת שמים אויף א זעלטענעם פארנעם לשם לתהילה ולתפארת.

במשך איר אנגעפילטער לעבן, האט זי זוכה געווען איבערצולאזן פאר אירע קינדער און דורות גאר א טייערער און ווערטפולער ירושה, נעמליך, אירע הערליכע מעשים טובים מיט וואס זי האט זיך שטענדיג געפירט, און דערמיט ארויסגערופן א גרויסער קידוש השם ביי יעדער וואס האט עס נאר צוגעזען.

ווער עס איז נאר געקומען אין בארירונג מיט איר פערזענליכקייט, האט איר שטארק געשעצט און מחשיב געווען, סיי צוליב אירע נאבעלע טעטיגקייטן, און סיי צוליב צוליב איר אייגענארטיגער און זעלטענער מהות פון ערליכקייט און פשטות וואס זי האט פארקערפערט און פרעזענטירט.

איר גאנצער שטרעבן איז אלעמאל נאר געווען צו זען נחת ביי

אירע קינדער, אייניקלעך און אור-אייניקלעך, און אז זיי זאלן זיך פירן ווי עס דארף צו זיין אויף די שיינע און ערליכע וועגן, און זי האט פאר אונז קינדער און אייניקלעך אסאך מתפלל געווען, און אסאך טרערן פארגאסן איבער איר תהלים'ל. ס'איז זיכער אז אצינד קוקט זי זיך צו פון איר ליכטיגן פלאץ אין גן עדן וויאזוי איר לעבענס וואונטש איז אזוי שיינ ערפילט געווארן, ווען אירע דורות פלעכטן זיך ווייטער אויף די שיינע וועגן וואס זי האט אלעמאל געוואלט, און וואס זי האט אונז כסדר געלערענט.

ס'איז צום באטאנען, אז באמת איז אוממעגליך אין די ראמען פון א באשרייבונג אראפצומאלן ריכטיג א פולקאמער בילד איבער איר פילזייטיגע און פילפארביגער כאראקטער וואס זי האט מיט זיך פארגעשטעלט, עס וועט אבער דאך ווארפן א טיילווייזע בליק, צו פאראייביגן די שיינע וועגן, אז מיר זאלן קענען געדענקן און נאכגיין אין אירע שיינע פיסטריט וואס זי האט פאר אונז אויסגעטרעטן, וואס דאס וועט זיכער זיין א געוואלדיגער טובה פאר איר ריינע נשמה דארט אין הימל, צו זען ווי אירע קינדער און דורות זענען זיך ווייטער מחזק, און זענען ממשיך מיט די שיינע דרכים וואס זי האט פאר אונז איבערגעלאזט.

אין די קומענדיגע קאפיטלען וועט זיין באשריבן די לעבענס געשיכטע און ביאגראפיע פון אונזער באבע ע"ה, און אזוי אויך היסטארישע און ביאגראפישע שטריכן פון אונזערע זיידעס און באבעס ארויף, די סדר היחוס משפחותם לבית אבותם. און אוודאי אויך שטריכן און זכרונות פון אונזער זיידע הרה"ח ר' משה ז"ל, און דער סדר היחוס ארויף למשפחת סטראלאוויטש הנכבדה.

עס דארף דערמאנט ווערן אז היות דער קונטרס איז געמאכט געווארן אין גרויס איילעניש כדי עס זאל זיין גרייט צום יום השלושים, איז עס טאקע מעגליך נאכנישט א פולקאמער דבר השלם, און אזוי אויך איז מעגליך אריינגעפאלן פארשידענע קליינע טעותים, ועוד חזון למועד וועלן מיר בעז"ה משלים זיין דאס איבריגע.

צום שלום ווילן מיר זיך באדאנקן פאר די אלע וואס האבן צוגעהאלפן צו דער ערשיינונג פון אט דעם "ספר זכרון", סיי מיט אינפארמאציע און סיי מיט דאקומענטן און בילדער א.א.וו. גלייכצייטיג ווילן מיר טאקע אויך בעטן אז ווער ס'האט אינטערעסאנטע און גוטע בילדער אדער דאקומענטן און בריוו פון באבי ע"ה אדער פונעם זיידן ר' משה ז"ל, אדער סתם מעשיות און זכרונות זאל עס איבערגעבן דורך שיקן צום אימעל אדרעס siferzicoren@gmail.com אדער עס אריינפעקסן צו: 718-228-7610 אז עס זאל קענען בעז"ה אריינגיין אין דער "פולער" ספר זכרון וואס וועט האפענטליך ערשיינען צו די ערשטע יארצייט פון באבי ע"ה אויב מיר וועלן נאכנישט האבן זוכה געווען צו תחיית המתים ביז דאן.

מיר זענען זיכער אז פונקט ווי דא אויף דער וועלט וועט באבי ע"ה אויך דארט אויבן ווייטער מתפלל זיין פאר אונז אלע, אז מיר זאלן האבן פון אלעס גוטס, און מיר זאלן שוין בקרוב זוכה זיין צו הערן דעם שופר של משיח ביי דער גאולה שלימה בב"א.

הכ"ד משפחת סטראלאוויטש

המוציאים לאור

ואלה
תולדותיה

בת מי את

אונזער טייערע און באליבטע באבע מרת אלטא פרומט ע"ה איז געבוירן געוואָרן ביום כ"ז אדר א' תרפ"ה, אינעם ישוב וואלאסק, אין קארפאטן, אוקריינא; א קליין דערפל נעבן אָרשיווא. צו איר פאָטער הרה"ח ר' יוסף פנחס מויזקאָפּף ז"ל, און צו איהר מוטער די באבע מרת לאה שינדל ע"ה.

אידישער מאפע פון די שטעט פון ווי אונזערע זיידעס זענען געקומען. מערקט אינעם ראם די שטעטלעך וואלאסק, טשערניא-פאטאק, יולנצא, קאלאדנע, לוקאווא, וואס דאס זענען אלע שטעטלעך ארום אורשיווא וואס איז געווען דער הויפט שטאט.

אלטער בילד פון די דערפל וואלאסק ווי דער באבע איז געבוירן געוואָרן.

1. ר' יוסף פנחס איז געווען א זון פון זיין פאטער די זיידע הרה"ח ר' חיים מויזקאָפּף ז"ל, (יותר פּרטים מ'ר' חיים), און פון זיין מאמע די באבע מרת שרה יכט ע"ה, וואס איז געווען א טאכטער פון הרה"ח ר' משה שלמה הורוויץ ז"ל. די באבע שרה יכט איז אומגעקומען אויף קידוש ה' אין אושוויץ ביום כ"ד אייר שנת תש"ד לפ"ק. מער איבער דעם זיידען ר' יוסף פנחס און די באבע לאה שינדל וועט געשילדערט ווערן פאלגענד אין ענף א'.
2. די באבע לאה שינדל איז געווען א טאכטער פון הגה"ח ר' צבי הכהן כהן (בערקאוויטש) ז"ל פון טשערני-פאטיק, וועמען מ'האָט גערופן ר' הערשל טשערני-פאטיקער, זעה וועגן אים מער אין שפעטער אין ענף ב'.

ענף א'

דער זיידע הרה"ח ר' יוסף פנחס מויזקאפף ז"ל
און די באבע מרת לאה שינדל ע"ה הי"ד

חכמת אדם תאיר פניו: דער זיידע הרה"ח
רבי יוסף פנחס מויזקאפף ז"ל

מגזע אראלים ותרשישים

די עלטער זיידע הרה"ח ר' יוסף
פנחס איז געבוירן געווארן אלץ
דער עלסטער זון צו זיין פאטער
הרה"ח ר' חיים ז"ל³ פון קאלאדנע,
א קליין דערפל נישט ווייט פון
וואלאסק, און צו זיין מוטער מרת
שרה יכט ע"ה וועלכער איז געווען

א געסל אין קאלאדנע

דער יונגסטער טאכטער
פון הרב החסיד בנש"ק
הר"ר משה שלמה
הורוויץ זצ"ל, א זוהן

3. דער זיידע ר' חיים איז געוועהן א זוהן פון הרה"ח ר' דוב מויזקאפף ז"ל, און פון זיין מאמע
מרת אסתר ע"ה.

4. די מוטער פון די באבע שרה יכט איז געווען די באבע חנה ע"ה וועלכע איז געווען באקאנט

פון רבי מנחם מענדל הורוויץ ז"ל, מגזע הרה"ק רבי מנחם מענדל פון לינסק זי"ע, דער פאטער פון הרה"ק רבי נפתלי צבי הורוויץ זי"ע בעל זרע קודש מראפשיץ.

רבי מענדעלע לינסקער איז געווען אן איידעם ביים שלשלת היוחסין⁵ הרה"ק רבי איציקל האמבורגער זי"ע⁶, מגזע השלה"ק, ומגזע מלכות בית דוד, ולמעב"ק.

ציון המצבות
פון הרה"ק
רבי מענדעלע
לינסקער זי"ע

דער זיידע ר' חיים ז"ל איז געווען א חסידישער איד מיטן פולסטן טראכט, ליידער האט ער נישט מאריך ימים געווען, און ער איז נפטר געווארן אין א יונגן עלטער איבערלאזענדיג א שטוב מיט

קליינע קינדערלעך, ער איז געקומען למנוחת עולמים אויפן בית החיים אין קאלאדנע, וואו ער איז ליידער חרוב געווארן רוב מצבות ביים צווייטן וועלט

פאר גאר א חשובע פארציטישע אידענע. (בזו"ר איז זי געווען אשת ר' משה מויזקאפף ז"ל).
5. עס איז באקאנט אז דער הייליגער רבי ר' אלימלך פון ליעזנסק זי"ע, האט נישט געוואלט אננעמען דער ראפשיצער רב זי"ע פאר א תלמיד צוליב דעם וואס ער איז געווען אזא גרויסער יחסן, זייענדיג אן אייניקל פון רבי איציקל האמבורגער זי"ע.
6. רבי מענדעלע לינסקער זי"ע האט געהייסן רובין, ער האט זיך געטוישט דער משפחה נאמען צו הורוויץ, זייענדיג זיך מתייחס מיט זיין גרויסן שווער רבי איציקל האמבורגער זי"ע וועלכער האט געהייסן הורוויץ.

קריג⁷, און עס איז געלייגט געווארן מיט עטליכע יאר צוריק א פולשטענדיגער גדר ארום דעם מקום קדוש דורך די בני המשפחה, אפצוהיטן אויף דער קדושת המקום קדוש של שוכני עפר.

דער בית החיים אין קאלאדנע ווי עס ליגן א טייל פון אונזערע זיידעס און באבעס ע"ה למשפחת מויזקאסף

היות דער זיידע ר' חיים מויזקאָפּף איז ווי געשריבן יונגערהייט נפטר געוואָרן ל"ע, און זיין זוהן דער זיידע ר' יוסף פנחס, זייענדיג פון די עלטסטע אין שטוב, האָט שטארק ארויסגעהאלפן מיט די שטוב ווירטשאפט, און מיט די עול פון מגדל זיין די יונגערע געשוויסטער, און זיי חתונה מאַכן בשטומ"צ⁸.

די באבע שרה יכט ע"ה האט יא אויסגעלעבט די יארן, ביז צו דער צווייטער וועלט קרי גווען זי איז ליידער געגאנגען על קידוש ה' אינאיינעם מיט די קדושי קאלאדנע, וואלאסק, און די ארומיגע שטעטעלעך, אום כ"ד אייר שנת תש"ד לפ"ק.

7. געוויסע מצבות זענען לעצטענס צוריקגעקערט געווארן דורך אן עלטערע נישט אידישע פרוי פון קאלאדנע, צווישן זיי איז געווען אויך דער מצבה פונעם זיידן רבי משה שלמה הורוויץ זצ"ל.

8. די איבריגע קינדער פונעם זיידן ר' חיים ז"ל זענען געווען ווי פאלגענד: מרת רחל ע"ה, הרה"ח ר' אהרן ז"ל (נפ' כ"ג כסלו תש"ס), מרת חי' ע"ה, מרת איידל ע"ה, (מרת איידל האט שפעטער חתונה געהאט מיט הרה"ח ר' שמואל סטראלאוויטש ז"ל הי"ה, א ברודער מיטן זיידן ר' משה ז"ל, וואס ער האט געטראגן דעם זיידן ר' משה אינאיינעם מיט זיין ברודער ר' שלמה קיין קאשוו צו דער ישיבה פון הגה"צ רבי שאול בראך זצ"ל).

בצל צדיקי בית קאמארנא

אונזערע זיידעס למשפחת מיוזקאפף פלעגן צו פארן אסאך זיך מסתופף זיין ביי די צדיקי בית קאמארנא, אזוי אז במשך די יארן האט זיך אנטוויקלט א געמיינזאמער קשר צווישן משפחת מיוזקאפף און דער קאמארנא הויף.

עס איז באקאנט אין דער משפחה אן אינטערעסאנטע עפיזאד וואס עס האט דערציילט הרה"ח ר' משה מיוזקאפף הי"ו, וואס האט זיך אפגעשפילט מיט איינס פון די מיוזקאפף זיידעס⁹ פון קאלאדנע, ומעשה שהיה כך היה:

עס איז געווען אמאל אין א פראסטיגע ווינטער טאג, און אלע וועגן זענען געווען שטארק אנגעלייט מיט אסאך שניי אז עס גאר שווער אנגעקומען דאס פארן אויף די וועגן און שטעגן, דער זיידע האט אבער פונקט דאן מחליט געווען אז ער וויל פארן צו זיין רבי'ן דער הייליגער רבי ר' אייזיקל פון קאמארנא זי"ע¹⁰.

ווען ער האט געמאלטן פאר זיין אשת חיל דערוועגן, האט זי אים געפרעגט פארוואס ער האט פונקט יעצט מחליט געווען צו פארן אין אזאלכע שווערע וועטערס? אפשר וואלט כדאי געווען אז ער זאל אביסל צואווארטן ביז ווען די וועגן וועלן זיך אביסל אויסקלארן און עסו וועט זיין פיל גרינגער צו פארן.

דער זיידע האט זיך אבער געהאלטן ביי זיינס, זאגענדיג אז ס'האט אים עפעס אנגעכאפט א געוואלדיגע תשוקה צו פארן צו זיין רבי'ן, און ער שפירט ווי ער קען נישט מער ווארטן. אומר ועושה, דער זיידע האט אנגעפילט דער וואגן מיט כל טוב וטוב פון וואס ער האט פארמאגט אין קאלאדנע, הינען, פאטעטאס, מיט נאך פארשידענע עסענווארג, און זיך ארויסגעלאזט אויף דער שווערע רייזע מיט א שליטן.

9. נישט באקאנט גענוי מיט וועלכע, לויט איין גירסא איז עס געווען מיטן זיידן ר' דוב מיוזקאפף ז"ל, פאטער פון ר' חיים ז"ל.

10. דער טאהש'ער רבי זצ"ל ברענגט אין זיין ספר "עבודת עבודה" אז דער הייליגער קאמארנער זי"ע האט נאר געהאט 10 געוויבענע חסידים - פון וואס אונזער זיידע מיט וועס דער עפיזאד האט פאסירט האט זיך געציילט אלץ איינס פון זיי - און דאס איז געווען מן השמים אזוי, כדאי דער צדיק זאל האבן צייט עוסק צו זיין אין זיינע הייליגע ספרים "היכל הברכה" ועוד מיט וואס ער האט באלויכטן די וועלט. שרייבט ער דארט ווייטער: איינמאל א יאר איז ער געפארן קיין אונגארן מיט א "רענצל פון ישועות", און פון דעם האט ער דערנאך געלעבט א גאנץ יאר.

די וועג האט גענומען צוויי טעג ביז ער איז אנגעקומען צום רבי'ן, ער איז אנגעקומען גלייך פאר שבת קודש, דער רבי זיך זייער געפריידט צו אים און אים זייער שיין אויפגענומען, און עס איז געפראוועט געווארן גאר א דערהויבענער שבת.

נאך שבת ווען ער איז אריין אל הקודש פנימה, האט דער הייליגער רבי אייזיק'ל קאמארנער זי"ע אים דערציילט אז היות דער שווערער וועטער וואס הערשט אינדרויסן שוין פאר די לעצטע שטיק צייט, האט קיינער נישט איבערגעטרעטן דער שוועל פון שטוב שוין פאר א לענגערע צייט, און דער שטוב איז ממש ליידג געווען פון אלעס, און עס איז שוין נישט געבליבן וואס צו געבן פאר די שטוב מענטשן צו עסן, ביז ער איז אנגעקומען ווי א מלאך המושיע מן השמים.

האט ר"ר אייזיק'ל ממשיך געווען: "אזוי ווי די האסט מיר אזוי מחי' געווען, קענסטו ביי מיר בעטן א ברכה וואס דו ווילסט!". דער זיידע וואס איז געווען א בעל בתיש'ער איד, און ער האט שוין געהאט חתונה געמאכט אלע קינדער, האט גארנישט געבעטן, נאר ער איז שטיל געבליבן. האט אים דער הייליגער קאמארנער זי"ע אים אנגעווינטשן אז ער זאל זוכה זיין צו אן אריכת ימים ושנים בשיבה טובה. ברכת צדיק עשתה רושם, ער האט געלעבט גאר לאנג, און ער איז נפטר געווארן בשיבה טובה אין גאר טיפן עלטער פון 103 יאר אלט, און ער ליגט אינעם ביה"ח אין קאלאדנע.

"פון מיינע ערשטע און שענסטע תלמידים"

ר' יוסף פנחס איז אַלס יונגער בחור געווען פון די ערשטע תלמידים פון מרן רביה"ק מסאטמאַר זי"ע ווען ער האָט נאָך געדינט אַלס רב אין אַרשיווא און דאָרט געפירט א ישיבה פאר יונגע בחורים. שפעטער איז ר' יוסף פנחס געפארן קיין קראָלי, וואו ער איז אַריין לערנען אין די ישיבה פון הגה"ק רבי שאול בראך זצ"ל אבדק"ק קאַשוי אין די תקופה ווען דער קאַשויער רב האָט מכהן פאר געווען ברבנות אין דער שטאט קראָלי.

עס איז באקאנט אין די משפחה דאס וואס דער באבע זעלבסט פלעגט שטענדיג דערציילן, אז ווען זי איז אריין אינאיינעם מיטן זיידן ר' משה

מחן רביה"ק מסאטמאר אלס רב אין אורשיווע

ז"ל מיט א קוויטל צום
רבי'ן זי"ע דאס ערשטע
מאל נאכן קריג, האט
דער רבי, זעענדיג דעם
נאָמען פון איר פאָטער ר'
יוסף פנחס, איר געפרעגט
פון ווי זי קומט? ווען זי

מחן רביה"ק מסאטמאר זי"ע אינאיינעם
מיט הגה"ק רבי שאול בראך בעת ווען ער
האט באזוכט אין דער שטאט קראלי

האט באשטעטיגט אז זי איז פון
וואלאסק, האט דער רבי זיך אָנרופן
מיט א קרעכטץ "אה... ר' יוסף פנחס
איז אויך געגאנגען? (עקה"ש), ער איז
דאך געווען פון מיינע ערשטע און
שענסטע תלמידים".

דער זיידע ר' יוסף פנחס פלעגט
כסדר פארן צום רבי'ן קיין קראָלי
און שפעטער קיין סאַטמאַר, וואו
ער האָט אַריינגעכאַפט מקבל צו זיין

קדושה וחסידות מפיו. עס איז צום באמערקן, אז דער זיידע פלעגט נישט
פארן צו קיין שום אנדערע רבי, ער האט נאר מקבל געווען און געפארן צו
מורו ורבו מחן רביה"ק זי"ע, צו וועם ער האט זיך שטארק מכניע געווען מיט
א געוואלדיגע התבטלות כעבדא קמי מריה.